

melsen svarer til reglerne i den danske retsplejelovs §§ 333 og 733, stk. 1, 1. pkt. Efter den foreslåede bestemmelse i § 84 medfører antagelse under ordningen endvidere en pligt for advokater med kontor i Grønland til at yde retshjælp. Forslaget om at indføre en beneficieordning er omtalt i betænkningens afsnit VII, kap. 3.2.4.

Efter *stk. 1* antager justitsministeren et passende antal advokater med kontor i Grønland til at påtage sig beskikkelse ved domstolene i civile sager og kriminalsager. Antagelse under ordningen skal være frivillig og afhænger således af alle tilfælde af advokatens ansøgning herom. Ansøgning forudsættes ligesom i Danmark at skulle ske efter opslag af ledige pladser under ordningen, således at det ønskede antal advokater herefter kan antages af justitsministeren blandt de af ansøgerne, som findes bedst kvalificerede.

Det overlades til justitsministeren efter samråd med domstolene i Grønland at tage stilling til, hvilket samlet antal beneficerede advokater der må anses for passende. Med det begrænsede antal advokater, som foreløbigt står til rådighed i Grønland, vil det dog indtil videre være ønskeligt, hvis de alle kan indgå i ordningen.

Antagelse under ordningen skal medføre pligt til at lade sig beskikke ved samtlige domstole, som indgår i den grønlandske domstolsordning – dvs. alle kredsretter, Retten i Grønland, Grønlands Landsret og Højesteret. For Højesterets vedkommende vil denne pligt dog alene være af betydning for advokater, som efter den danske retsplejelov har møderet for denne domstol.

Pligten skal endvidere omfatte samtlige former for beskikkelse – dvs. foruden beskikkelse som rettergangsfuldmægtig i civile sager og forsvarer i kriminalsager også som udenretlig rådgiver og stedlig medhjælper i kriminalsager, jf. herved betænkningens afsnit VII, kap. 2.2.

Det forudsættes, at domstolene i forbindelse med beskikkelser tager skyldigt hensyn til en rimelig fordeling af sagerne mellem de advokater, som er antaget under beneficieordningen. Dette skal dog ikke være til hinder for, at der under hensyn til sigtedes ønsker eller i lyset af den enkelte advokats særlige kvalifikationer mv. kan beskikkes en advokat, der ikke står for tur efter den sædvanlige fordeling.

Stk. 2 vedrører antagelse af et passende antal advokater med kontor andetsteds i riget til at indgå i beneficieordningen. Ordningen skal for sådanne advokater dog ikke omfatte pligten til at yde retshjælp, jf. herved ordlyden af den foreslåede bestemmelse i § 84, stk. 1.

Bestemmelsen tager sigte på at sikre grundlaget for beskikkelse af advokat, navnlig i de tilfælde, hvor en sigtet, tiltalt eller domfældt person er anbragt i Danmark og har behov for stedlig bistand, jf. herved forslaget om beskikkelse af stedlig medhjælper for svaret, som dette er omtalt i betænkningens afsnit VII, kap. 2.2.3.6. og fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 328. Muligheden for at kunne beskikke en advokat i Danmark kan også være af betydning i de tilfælde, hvor samtlige advokater i Grønland måtte være forhindrede af f.eks. habilitetsmæssige grunde. I lyset af de faktiske forhold er ordningen alene tænkt at skulle omfatte et passende, mindre antal advokater i Danmark, hvorimod der ikke umiddelbart ses behov for inddragelse af advokater på Færøerne. Advokaternes nærmere antal kan fastsættes af justitsministeren efter samråd med domstolene i Grønland. Udnyttelse af ordningen antages at medføre, at der i Danmark etableres en kreds af advokater med indsigt i grønlandsk ret og grønlandske forhold i øvrigt.

Retshjælp

Til § 84

Som noget nyt foreslås det, at advokater med kontor i Grønland, som er antaget under beneficieordningen, skal være forpligtet til at yde retshjælp til personer, der opfylder de økonomiske betingelser for fri proces. Lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med kommissionens forslag, der er beskrevet i betænkningens afsnit VII, kap. 4. Her fremgår det bl.a., at en række advokater i Grønland har givet udtryk for en vis tilbageholdenhed med hensyn til deres medvirken til etablering af en retshjælpsordning i advokatregi. Dette er navnlig begrundet i advokaternes betæneligheder omkring ordningens virke i praksis. På den baggrund har kommissionen som anført i betænkningen overvejet alternative løsningsforslag til etablering af en retshjælpsordning i Grønland. Som nævnt er lovforslaget dog udformet i overensstemmelse med kommissionens forslag til en retshjælpsordning i advokatregi. Det forudsættes dog, at der i det omfang, det i perioder ikke er muligt at opnå en fungerende retshjælp i advokatregi, etableres en alternativ retshjælpsordning, jf. betænkningens afsnit VII, kap. 4.5. og de almindelige bemærkninger til lovforslaget, pkt. 5.5.2.

Henset til den økonomiske situation blandt den overvejende del af befolkningen forventes der ikke på kort sigt at være grundlag for udnyttelse af hjemlen i *stk. 4, 2. pkt.*, til at fastsætte regler om den radsøgenes betaling for retshjælpen.